

היא בידו וחוזר עליה מעורכי המלחמה⁽¹⁷⁾.

אומרת הגמרא, לא!

כמאן [כשיטת מי]

בהא [בזה] אפילו רבי יוסי הגלילי מודה שחוזר⁽¹⁸⁾,

ומבארנין: כשיטת רבי יוסי הגלילי שסובר שאף על עבירה קלה חוזר.

משום דכתיב "ולא ימם את לבב אחיו כלבבו" (דברים כ, ח) שאדם שהכל רואים בו שהוא מפחד מאוד, הוא משפיע על אחרים, וגורם להם גם כן לפחד,

מאן תנא להא דתנו רבנן:

שמע קול קרנות [חצוצרות] והרתיע [ורעד מפחד],

אם כן רבי יוסי הגלילי אינו חולק על רבי עקיבא, באדם שמפחד מחמת המלחמה, שחוזר. אלא שמוסיף עליו, שגם הירא מעבירות שבידו חוזר:

או שמע הנפת תריסין [הקשת מגינים] והרתיע,

שנינו במשנה: והיה ככלות השוטרים כו' שתחילת ניסה נפילה:

או שמע צחצוח חרבות, ומחמת פחד — מים [מי רגלים] שותתין לו על ברכיו,

דינו שחוזר מעורכי המלחמה.

ומתמהינן על הלשון: האו [זה הלשון] "מפני שתחילת ניסה נפילה", שמשמעותו שתחילת הניסה, היא הנפילה,

כמאן — כשיטת מי נאמרה ברייתא זו,

שלכאורה היה צריך לומר להיפך: "מפני שתחילת נפילה ניסה" מבני ליה, שתחילת הנפילה היא מחמת הניסה,

לימא [אולי נאמר] שלפי שיטת רבי עקיבא היא נאמרה, שמפרש את "הירא ורך הלבב" כמשמעו, ולא נאמרה לפי שיטת רבי יוסי הגלילי שמפרש את "הירא ורך הלבב" על עבירות שבידו?

וברא"ש במנחות (הלכות תפילין סי' ט"ו) כתב, שאין להפסיק אף ליהא שמייה רבה ולקדושה ולאמן, והביא שבהלכות תפילין עתיקתא כתב: סח בין תפילין של יד לתפילין של ראש, אם סח שיחת חולין חוזר עליה מעורכי המלחמה, ואם בקדושה ויהא שמייה רבה סח, אין חוזר עליה מעורכי המלחמה אלא חוזר ומברך על של ראש שתים, וביאר הרא"ש דנהי דאין העבירה גדולה כל כך בשביל שיחזור עליה מעורכי המלחמה, אבל יש בזה איסור שגורם לברך ברכה שאינה צריכה.

המחבר, שהקליפות מבטלים לעלות התפילה, ועל ידי פסוקי דזמרה מכריחים אותם, וכששח חוזרים אותם גדודים שהם מעריכים מלחמה בינינו, עיי"ש. ואולי משום קושית הקרן אורה פירש כן שלא לפי פשוטו.

17. האור זרוע בהלכות תפילין (סי' תקפ"ב) הביא בשם תשובת הגאונים: סח בין תפילה לתפילה עבירה היא בידו וחוזר עליה מעורכי המלחמה, ואם הפסיק בשביל לענות יהא שמייה רבה או לקדושה אינו חוזר עליה מעורכי המלחמה, אלא חייב לברך ברכה שניה על של ראש.

18. הכסף משנה (פ"ז מהלכות מלכים הט"ו)